

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
John Dagobert
Landskapsarkitekt

BESLUT
2017-01-12

Diarienummer
511-24155-2016

Sida
1(13)

Enligt sändlista

Beslut om utvidgat strandskydd i Lidköpings kommun

Innehåll

Beslut
Redogörelse för ärendet
Inkomna yttranden
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Kungörelse
Hur man överklagar
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Kartor och läsanvisning
Bilaga 2. Sändlista
Bilaga 3. Redogörelse för samråd

Beslut om utvidgat strandskydd

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 14 § miljöbalken (1998:808), att den sjö som anges nedan ska omfattas av utvidgat strandskydd. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill det angivna avståndet från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd, detta gäller även från strandlinjen för öar.

Utvidgat strandskyddsområde 100-300 meter

Vänern

I vissa områden har anpassning av strandskyddets utbredning gjorts. Strandskyddsgränsen har då anpassats så att den istället för att gå ända ut till 300 meter från stranden följer vägar, järnvägar, befintlig bebyggelse med mera inom 100-300 meter från strandlinjen. I dessa lägen gäller gränsen som beslutsgräns enligt strandskyddsområdets redovisade utsträckning i bilaga 1.1-1.58. Dessa områden beskrivs också i texten under rubriken *Länsstyrelsens bedömning* för Vänern.

Detta beslut påverkar inte i någon del det generella strandskyddet.

Redogörelse för ärendet

I Sverige gäller strandskydd vid samtliga stränder vid havet, insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Länsstyrelsen kan i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen, om det behövs för att säkerställa förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområden eller för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen i dåvarande Skaraborgs län har i beslut den 26 juni 1975 reglerat strandskyddets utbredning för Lidköpings kommun och övriga Skaraborgs kommuner. Beslutet innebär bland annat att strandskydd skall råda inom land- och vattenområde (öar inbegripna) intill 300 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd vid de sjöar eller delar av dessa, som angivits i till beslutet bifogad förteckning. Av förteckningen framgår att Vänern i Lidköpings kommun avses. Vidare kan utläsas att några andra undantag från utvidgningen till 300 meter inte görs inom Lidköpings kommun. De enda undantag som finns är de områden som vid utgången av juni månad 1975 ingick i fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan.

Den 1 juli 2009 trädde nya strandskyddsregler i kraft som bland annat innebär att efter den 31 december 2014 gäller utvidgat strandskydd endast inom områden som har beslutats med stöd av den nya lagstiftningen. Detta innebär att de av Länsstyrelsen tidigare fattade besluten inte längre gäller i de delar som avser utvidgat strandskydd.

Mot bakgrund av de nya strandskyddsreglerna har Länsstyrelsen gjort en översyn över kommunens strandskydd och den 1 december 2014 fattat ett nytt beslut om bland annat utvidgat strandskydd inom Lidköpings kommun. Beslutet överklagades till regeringen som den 22 oktober 2015 beslöt att upphäva Länsstyrelsens beslut och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen för förnyad behandling då Länsstyrelsen inte fullgjort kraven på delgivning enligt delgivningslagen.

Länsstyrelsen tog om processen med remiss och den 8 januari 2016 fattades ett nytt beslut om utvidgning av strandskyddsområdet i Lidköpings kommun. Beslutet överklagades åter till regeringen som den 9 juni 2016 ännu en gång beslöt att upphäva Länsstyrelsens beslut och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen för förnyad behandling. I sitt beslut anför regeringen nu bland annat att Länsstyrelsen i beslutet om utvidgat strandskydd även reglerat områden innanför det generella strandskyddet och att fel lagrum använts till stöd för dessa förändringar.

Efter regeringens upphävande av Länsstyrelsens beslut gällde högst 100 meter strandskydd längs Vänern inom Lidköpings kommun.

För att värna om strandområdenas värden för friluftslivet samt för djur- och växtlivet fattade Länsstyrelsen den 15 juli 2016 ett tillfälligt förordnande om strandskydd i Lidköpings kommun. Det tillfälliga beslutet gällde fram till den 14 januari 2017.

Länsstyrelsens beslut från den 8 januari 2016 var uppenbarligen otydligt i kartor och/eller text i fråga om huruvida det avsåg upphävande av generell strandskydd. Länsstyrelsen har därför i det nu föreliggande beslutet förtydligat att det enbart avser beslut om utvidgat strandskydd och inget annat.

Inkomna yttranden

Nedan följer en sammanfattning av de yttranden som inkommit över förslaget till utvidgat strandskydd i Lidköpings kommun då det var på remiss mellan den 15 juli och 23 september 2016. En sammanställning av alla yttranden och Länsstyrelsens eventuella kommentarer till dessa finns samlade i bilaga 3.

Lidköpings kommun har, genom Miljö- och byggnämndens yttrande, uttalat att de stödjer Länsstyrelsens förslag till beslut som innebär utvidgat strandskydd vid Vänern i Lidköpings kommun enligt remisshandlingarna.

Christian Poucette, privat markägare på Kållandsö, anser bland annat att utökningarna är för generella, saknar tillräckligt underlag och motivering samt att Länsstyrelsen inte har tagit hänsyn till enskilda intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Bestämmelser

Strandskydd omfattar normalt land- och vattenområden intill 100 meter från strandlinjen. Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet (7 kap. 13-14 § miljöbalken).

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att utvidga strandskyddsområdet till högst 300 meter från strandlinjen om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Ett beslut att utvidga strandskyddsområdet ska gälla omedelbart även om det överklagas (7 kap. 14 § miljöbalken).

Av förarbeten till de nya strandskyddsreglerna som trädde i kraft den 1 juli 2009 (prop. 2008/09:119 s. 99) framgår att de nya bestämmelserna i miljöbalken utgör en skärpning av kravet för att utvidga det område som omfattas av strandskydd. En utvidgning får ske om det behövs för att säkerställa något av strandskyddets syften. Avsikten är att det ska finnas ett tydligt och långsiktigt behov av ett utvidgat strandskydd. Ett beslut om utvidgat strandskydd behöver grundas på hänsyn till berörda områdets värden samt till nuvarande och förväntade behov av tillgängliga strandområden. Enligt propositionen kan beslutet om utvidgat strandskyddsområde komma att avse:

1. Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd,
2. riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 2-8 §§, som är relevanta för strandskyddet,
3. kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
4. grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,
5. välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
6. tätortsnära strövområden, eller
7. ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Enligt 24 § 6 punkten förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska remiss av förslag till beslut om utvidgning av strandskyddsområdet enligt 7 kap. 14 § miljöbalken ske under förutsättning att beslutet gäller för en längre period än sex månader.

Allmänna överväganden

Länsstyrelsen har granskat strandområdena i sin helhet och bedömt i vilka områden:

- strandskyddet behöver utvidgas till 200 eller 300 meter,
- strandskyddet behöver utvidgas, men det finns en yttre gräns i form av bebyggelse, väg eller järnväg där en utvidgning av strandskyddet i området inom eller bakom etableringen inte bidrar till att säkerställa något

av strandskyddets syften (alltså en utvidgning mellan 100 och 300 meter som begränsas av bebyggelse, väg eller järnväg).

För att minska mängden framtida prövningar av dispenser framför allt för kommunerna har Länsstyrelsen även tagit ställning till områden som till exempel etablerade tomter inom strandskyddsområdet. Länsstyrelsen har undantagit dessa områden genom anpassning av det utvidgade strandskyddet bland annat vid Spiken och Hörviken.

Ett av strandskyddets syften är att säkra strandområden så att de förblir tillgängliga enligt de grunder som gäller för allemansrätten. Skyddet baseras på uppfattningen att stränderna är en av de mest värdefulla tillgångarna för friluftslivet i dess olika former. Strandskyddet ska långsiktigt möjliggöra för människor att nu och i framtiden fritt kunna ströva utmed stränderna, att vistas där, att bada eller att bara njuta av den naturupplevelse som mötet med vattnet ger, antingen det gäller havet, insjön eller något vattendrag. Strandskyddet utgör dessutom en väsentlig del av säkerställandet av riksintressen för naturvård, friluftsliv och fiske enligt 3 kap. miljöbalken.

I översynen har Länsstyrelsen identifierat de strandområden som har särskilt höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet kring sjöar och vattendrag. Dessa områden bör omfattas av ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter för att förhindra att de exploateras och förlorar sina värden. Tillkommande exploatering, även om den sker utanför hundrameterzonen, riskerar att bland annat skada ett områdes orördhet och upplevelsevärden eller dess biologiska värden och därmed dess värden för friluftslivet och växt- och djurlivet.

Områdesskydd som naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, nationalparker, djur- och växtskyddsområden, naturminnen och landskapsbildsskydd är tydliga indikationer på områden med stor betydelse för strandskyddets syften. Länsstyrelsen anser att dessa områden har så höga värden för friluftslivet och växt- och djurlivet att ett utvidgat strandskydd krävs för att säkerställa syftena.

Enligt Länsstyrelsens mening är områden som har pekats ut som riksintressen för naturvård eller friluftsliv enligt 3 kap. miljöbalken eller omfattas av geografiska bestämmelser enligt 4 kap. miljöbalken på grund av höga natur- och rekreationsvärden värdefulla för strandskyddets syften.

I Länsstyrelsens underlagsmaterial för beslutet ingår också olika inventeringar och klassningar av värdefull natur. Inventeringarna omfattar områden med värdefulla lövskogar, värdefulla vattendrag och våtmarker, nyckelbiotoper, skyddsvärda träd, ängs- och betesmarker, samt värdefulla odlingslandskap. Vad gäller de sjöar och vattendrag som har strandområden som omfattas av ovanstående inventeringar har Länsstyrelsen gjort en bedömning från fall till fall av dessa naturvärdens omfattning och betydelse för strandskyddets syften.

Länsstyrelsen bedömer att områden med höga upplevelsevärden är viktiga att bevara för allmänheten eftersom det finns ett behov av tillgängliga strandnära sådana nu och i framtiden. Dessa områden ska gärna ha god tillgänglighet, vara stora, tysta och erbjuda variation och omväxling. För att uppleva värden som exempelvis orördhet och skogskänsla krävs att störande exploateringar hålls på avstånd. Länsstyrelsen anser därför att det är viktigt att större sammanhängande strandnära områden med höga upplevelsevärden, utan påverkan från närliggande bebyggelse, omfattas av utvidgat strandskydd, så att de inte exploateras på ett sätt som hotar det långsiktiga säkerställandet av strandskyddets syften i dessa områden.

I närheten av tätorter eller områden med sammanhållen bebyggelse är trycket för att få bebygga kvarvarande obebyggda områden särskilt stort om de ligger strandnära. Här är också efterfrågan på tätortsnära rekreativområden hög, eftersom det bor många människor på samma plats. Strandnära obebyggda områden i dessa lägen har därmed ett särskilt stort värde utifrån strandskyddets syften. Länsstyrelsen bedömer därför att det vid sjöar och vattendrag med dokumenterade värden är av särskild vikt att det finns utvidgade strandskyddsområden intill och mellan tätorter och sammanhållen bebyggelse. Särskilt viktigt är detta i anslutning till platser som utgör populära turistmål.

Många av de värden som beskrivs ovan handlar om vikten av att bevara större sammanhängande områden tillgängliga för såväl allmänheten som växt- och djurlivet nu och i framtiden. Såväl upplevelsevärdena som värdena av oexploaterade områden för växt- och djurlivet skadas om områdena fragmenteras. Då det är möjligt, ser därför Länsstyrelsen sammantaget starka skäl till att besluta om utvidgade strandskyddsområden som har en betydande storlek och inte delas upp i mindre områden eftersom de då tappar i värde.

Kring vissa sjöar är stränderna bitvis så flacka att marken under delar av året ligger under vatten och tillgängligheten för allmänheten därför tidvis är begränsad. Exploatering utanför hundrameterzonen skulle här ytterligare begränsa allmänhetens tillgång till strandområdet. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd i dessa områden är nödvändigt för att säkerställa allmänhetens tillgång till strandområdena.

Strandskyddets omfattning

Strandskyddsområdet får utvidgas så mycket som är nödvändigt för att säkerställa syftena med strandskyddet, dock högst till 300 meter från strandlinjen. I de flesta särskilt värdefulla strandområden bedömer Länsstyrelsen att ett utvidgat skydd om 200 meter är tillräckligt för att säkerställa skyddets syften. Utvidgat strandskydd om 300 meter bör dock kunna gälla vid kusten, stora sjöar, sjöar nära tätorter samt sjöar med andra synnerligen höga värden för växt- och djurliv och/eller friluftsliv.

I vattenområdet är de biologiska värdena generellt som högst i områden som ligger grundare än 6 meters djup. Vad gäller exploateringstryck så har Läns-

styrelsen de senaste åren sett ett ökande intresse för olika typer av exploateringar i/på vattnet, till exempel fiskodlingar. Den typen av exploateringar hindrar allmänheten från att färdas fritt i/på vattnet. Den påverkar även strandområdenas upplevelsevärden negativt. Länsstyrelsen anser därför att strandområden med höga värden för strandskyddets syften ska omfattas av utvidgat strandskydd även ut över vattenområdet.

Länsstyrelsen anser att det i vissa fall är motiverat att anpassa strandskyddsgränsen efter befintliga bebyggelsegrupper och större vägar och järnvägar som är svåra att passera. Områden som omfattas av tät bebyggelse, samt områden som skärs av från strandområdet av stora och trafikerade vägar och järnvägar har ofta ett begränsat värde för strandskyddets syften, och bör därför inte omfattas av utvidgat strandskydd. I områden med hög bebyggelsegrad och högt exploateringstryck kan dock ett sådant område fungera som en grön kil för tillgänglighet och växt- och djurliv och därmed vara mycket värdefullt för strandskyddets syften. Därför måste en bedömning göras i varje enskilt fall.

Strandlinjen

Strandskydd räknas från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. I kartorna som bifogas beslutet används en strandlinje från Lantmäteriets fastighetskartas marklinjeskikt från den 21 oktober 2010. Strandlinjen i det skiktet utgör Lantmäteriets tolkning av var strandlinjen går vid normalt medelvattenstånd. Denna tolkning av var strandlinjen går skiljer sig bitvis från den tolkning som gjordes i det gamla beslutet från 1975, det kan till exempel bero på en ny dämningsregim för Vänern, annan mänsklig påverkan eller av naturliga processer genom förnaansamling i flacka vassbevuxna strandområden.

I många av de flacka vikarna från kommunens västra del och ut på Kållandsö har Länsstyrelsen dock valt att utgå ifrån en tolkad strandlinje, som gjorts utifrån flygbildsstudier. Anledningen är att områdena är grunda och ofta vassbevuxna samt att Länsstyrelsen bedömer att den strandlinje som fastighetskartans marklinjeskikt visar i det här området är felaktig i förhållande till de faktiska omständigheterna.

Miljömål

Sveriges riksdag har formulerat 16 miljökvalitetsmål som ska leda vår strävan att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Utvidgningen av strandskyddsområden enligt ovanstående förslag berör miljömålen:

- ”Levande sjöar och vattendrag”, som bland annat innebär att sjöars, stränders och vattendrags stora värden för natur- och kulturupplevelser och friluftsliv ska värnas och utvecklas hänsynsfullt och långsiktigt,
- ”Ett rikt växt- och djurliv”, som bland annat innebär att arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner ska värnas.

För att uppnå dessa mål är det många gånger angeläget att begränsa exploatering i närheten av sjöar, vattendrag och hav.

Berörda områdets värden

Vänern (bilaga 1.1-1.58)

Värdebeskrivning

Vänern är Sveriges största sjö och Europas tredje största sjö. Den har 22 000 öar och skär som utgör norra Europas största sötvattensskärgård, med över 50 arter av häckande sjö- och våtmarksfåglar. Vänern omfattas i sin helhet av geografiska bestämmelser enligt 4 kap. 2 § miljöbalken, där turismens och friluftslivets intressen särskilt ska beaktas. Vänern är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten för både natur och fiske, och är även av riksintresse för rykesfisket (enligt 3 kap. 5 § miljöbalken).

Vänern, som brukar benämnas som ett ”innanhav”, har en mångformig och naturskön kust med mycket goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Särskilt viktiga områden för friluftslivet är skärgårdsområden, sandstränder och badplatser. Flertalet besökare vill uppleva storslagna vyer och orörd natur och skärgårdsområden som är relativt tysta. Vänern besöks året om av långväga gäster och närboende som vill promenera, fiska, paddla, bada eller åka båt. Sportfisket är stort i hela Vänern under stora delar av året och fågel-skådning är också populärt. Under vintern utnyttjas sjön av många för långfärdsskridskoåkning och isfiske. Vid flera platser kring Vänern ordnas skärgårdsturer för besökarna.

Vänern är mycket värdefull för växt och djurlivet. Det finns ett antal speciellt värdefulla naturområden i Vänern, dessa är följande;

- Grunda vikar och skärgårdar
- Sandstränder
- Öppna strandängar
- Stora sammanhängande vassområden
- Å- och älvmyningar och strömmande vattendrag
- Lövsumpskogar
- Skärgård med gammal skog och/eller bergbranter
- Kala eller sparsamt beväxta holmar och skär

De flesta av de särskilt värdefulla naturmiljöerna hotas dessvärre av igenväxning och ny bebyggelse som försämrar eller minskar områdena.

Omkring 270 hotade och sällsynta arter är knutna till Vänern. Speciellt viktiga är följande ansvarsarter (arter där Vänern har en stor del av Europas bestånd och därmed ett speciellt ansvar för dess överlevnad): Ursprunglig sjölevande lax och öring, fisken asp, fiskgjuse, fisktärna, storlom, rördrom, strandbräsa och grönskära. Den årliga inventeringen av Vänerns fågelskäringår ingår i den regionala miljöövervakningen i Vänern, som bedrivs i samarbete mellan länsstyrelserna i Värmland och Västra Götaland samt Vänerns vattenvårdsförbund, och bekräftar Vänerns särskilda betydelse för fågellivet. Ett tjugotal arter upptagna i bilaga 1 till fågeldirektivet häckar i Vänerns strandområden. Vänerns skärgårdarna är mycket rika på häckande fåglar, inklusive flera rödlistade arter, samt fisktärna och storlom, vars populationer är av internationell betydelse. Vänerns kuster och skärgårdar är dessutom mycket viktiga områden för fiskgjuse och havsörn, och i näringsrika vassvi-

kar förekommer rördrom, småfläckig sumphöna och goda bestånd av brun kärnhök. Bergsbranter i sjöns närhet är viktiga häckplatser för mycket sällsynta arter, i synnerhet berguv och pilgrimsfalk, arter vars population i området bör beredas möjlighet att växa. Rovfåglar är störningskänsliga och beroende av relativt oexploaterade skogsområden till boplatser med mera.

I den del av kuststräckan som ligger i Lidköpings kommun ligger Kållands skärgårdar, Dättern och Skansen Läckö, som alla utgör både naturreservat och Natura 2000-område; naturreservaten Östra Sannorna, Torsängen, Parkudden, Hindens rev, Hindens udde-Svalnäs, Trilleholme Flatö domänreservat samt Kalvsund-Storeberg; Natura 2000-områdena Drakaberget, Källstorp och Tjursholmarna samt ett flertal öar som utgör fågelskyddsområden. Ett nytt reservat planeras även för Ekens skärgård. Stora delar av kuststräckan är även utpekade som riksintresse för friluftsliv, naturvård och kulturmiljövård (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).

Länsstyrelsens bedömning

Exploateringsstrycket utmed Vänerkusten är högt, i många områden är det redan idag svårt för besökare att ta sig fram till vattnet, samtidigt som sjön och dess strandområden har både stora rekreativvärden och värden för växt- och djurliv i synnerhet fågellivet. Omfattande bebyggelse utanför hundrameterzonen skulle riskera att försämra tillgängligheten till strandområdena och skada värdena för växt- och djurlivet. Dessutom är det värdefullt att skydda Vänerkustens upplevelsevärden från påverkan från närliggande bebyggelse. Länsstyrelsen bedömer att ett utvidgat strandskydd upp till 300 meter kring Väneren är nödvändigt för att långsiktigt säkra strandområdenas stora rekreativvärden och värden för växt- och djurlivet.

Strandskyddsgränsen för det utvidgade strandskyddet har i viss mån anpassats efter befintliga bebyggelsegrupper vid Väneren. Vid Sjöskogen och Ericksberg söder om Ulleredsbro har anpassning gjorts efter befintlig bebyggelse i strandskyddsområdets utkant på fastigheterna Sunnersbergs-Filsbäck 3:10, 5:16, 4:13 samt Fröslunda 1:2. I detta område är strandskyddets yttre gräns enligt bilagd karta beslutsgräns för skyddets yttre kant, gränsen följer fastighetsgränsen på fastigheten Sunnersbergs-Filsbäck 5:1.

Vid Trelle har anpassning gjorts efter befintlig bebyggelse i strandskyddsområdets utkant från på fastigheterna Trelle 1:9, 1:8, 1:7, 1:5 och Läckö 9:5 samt Trelle 1:1. I detta område är strandskyddets yttre gräns enligt bilagd karta beslutsgräns för skyddets yttre kant, gränsen följer fastighetsgränserna på fastigheterna Trelle 1:9, 1:8, 1:7, 1:5 och Läckö 9:5.

Vid inre delen av Hörviken har bebyggelsegruppen vid avtaget mot hamnen undantagits från utvidgat strandskydd. I detta område är strandskyddets yttre gräns enligt bilagd karta beslutsgräns för det utvidgade strandskyddets yttre kant, gränsen följer fastighetsgränserna på fastigheterna Otterstads-Eke 1:21 och 1:32 men delar övriga berörda fastigheter. Länsstyrelsen anser däremot inte att det finns skäl att upphäva det generella strandskyddet i detta område.

De områden som ligger inom 100 meter från stranden kommer fortfarande att omfattas av strandskydd oavsett detta beslut.

Söder om Hörviken har bebyggelsegruppen vid Sjöbacka undantagits från utvidgat strandskydd. I detta område är strandskyddets yttre gräns enligt bilagd karta beslutsgräns för det utvidgade strandskyddets yttre kant, gränsen följer fastighetsgränserna på fastigheterna Otterstads-Eke 2:1 och 4:1 samt del av Sunnegata 1:31 norra och hela östra gräns, men delar övriga berörda fastigheter.

Vid Spiken har bebyggelsegruppen undantagits från utvidgat strandskydd. I detta område är strandskyddets yttre gräns enligt bilagd karta beslutsgräns för det utvidgade strandskyddets yttre kant. Gränsen följer de västra fastighetsgränserna på fastigheterna från Ekebo 3:1 i söder till det möter det generella strandskyddet på Ekebo 1:5 i norr. Öster om vägen är det utvidgade strandskyddet anpassat från fastigheten Ekebo 1:16 och söderut i enlighet med bilagd karta. Länsstyrelsen anser däremot inte att det finns skäl att upphäva det generella strandskyddet i detta område. De områden som ligger inom 100 meter från stranden kommer fortfarande att omfattas av strandskydd oavsett detta beslut.

Bemötande av inkomna yttranden

Regeringens beslut den 9 juni 2016 att upphäva Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd togs på den grunden att Länsstyrelsen inte kan upphäva generellt strandskydd med stöd av den paragraf som reglerar utvidgning av strandskydd (7 kap. 14 § miljöbalken) och inte heller har juridisk möjlighet att upphäva de delar av tidigare beslut om strandskydd i Skaraborgs län från den 26 juni 1975 som rör upphävande av generellt strandskydd. Med anledning av detta har Länsstyrelsen förtydligat att detta beslut inte rör upphävande av generellt strandskydd. Det tidigare beslutet om strandskydd för Vänern innehöll inte några upphävande av generellt strandskydd för Vänern inom Lidköpings kommun. Därför påverkar detta beslut inte det tidigare beslutet från 1975 i de delar det avser upphävande av generellt strandskydd. Till exempel mindre vattendrag, som enligt tidigare beslut inte omfattas av generellt strandskydd, kan dock i delar nära utloppet i Vänern komma att omfattas av utvidgat strandskydd, om området ligger inom 300 meter från Vänerns stränder.

Länsstyrelsens bedömningar utgår ifrån regeringens riktlinjer. Länsstyrelsen anser att det underlag som presenteras i beslutet är tillräckligt för att visa och motivera att utvidgningarna är nödvändiga för att säkerställa strandskyddets syften vid Vänern. Strandskydd är ett övergripande skydd som måste ses i ett större geografiskt perspektiv samt i ett längre tidsperspektiv. Många av värdena som finns längs Vänern är beroende av att området som helhet bevaras. Exploatering av mindre markområden som synes vara mindre värdefulla i dagsläget leder på sikt till en betydande fragmentering av strandområdet som påverkar både allemansrättslig tillgång och växt- och djurlivet i strandområdet.

En vägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har gjorts för samtliga områden som enligt beslutet ska omfattas av utvidgat strandskydd. Enligt 2 kap. 18 § första stycket regeringsformen gäller generellt att varje medborgares egendom är tryggad genom att ingen kan tvingas att tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad, utom när det krävs för att angelägna allmänna intressen ska tillgodoses. Enligt lagmotiven till miljöbalken anges att utgångspunkten är att ingrepp som motiveras med hänsyn till naturvårds- och miljöintressen betraktas som angelägna allmänna intressen och att de syften som ligger till grund för strandskyddet har avsevärd tyngd. Avsikten med strandskyddsregleringen är dels att bevara den allmännansrättsliga tillgången av strandnära områden, både för boende och tillfälliga besökare, och dels att bevara livsvillkoren för växter och djur, dock utan att inkräkta på pågående markanvändning. Bland annat finns undantag för areella näringar inskrivna i lagen för att strandskyddet inte ska påverka pågående markanvändning. Länsstyrelsen anser, med hänsyn till de höga värdena på Kålland, Kållandsö och övriga delar av Vänerns strand inom Lidköpings kommun, att det behövs ett utvidgat strandskydd till 300 meter.

Det beslut att upphäva och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen som regeringen fattade den 9 juni 2016 togs på formella grunder. Regeringen har inte tagit ställning till om de områden som Länsstyrelsen föreslagit för utvidgat strandskydd behövs för att säkerställa strandskyddets syften eller ej. Länsstyrelsen har i de flesta fall inte heller ändrat inställning till områdenas värden för strandskyddet och vidhåller därför att utvidgning behövs i dessa områden.

Intresseprövning

Föreslagna utvidgningar av strandskyddsområden omfattar sådana områden som idag har, eller inom överskådlig framtid kan väntas få, mycket höga värden för allmänhetens friluftsliv och/eller för växt- och djurlivet. Ett utvidgat strandskydd är nödvändigt för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet i dessa områden. Detta medför vissa inskränkningar i användningen av mark och vatten. Några anpassningar av strandskyddsgränsen har dock gjorts för befintliga bebyggelsegrupper, vägar med mera i området mellan 100 och 300 meter från strandlinjen. Detta har gjorts där områdena redan har förlorat sitt värde för att säkerställa något av strandskyddets syften. Förslaget avviker dock inte stort från strandskyddets omfattning i Lidköpings kommun enligt det tidigare beslutet från 1975. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att förordnandet inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Kungörelse

Beslutet ska, tillsammans med ett antal andra kommunvisa beslut, kungöras i Post- och inrikes tidningar, länets författningssamling samt i Nya Lidköpings-Tidningen, Skaraborgsbygden och Göteborgs-Posten.

Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelsen var införd i ortstidning enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se under upplysningar nedan.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat och landskapsarkitekt John Dagobert har varit föredragande. I ärendets handläggning har även avdelningschef Sven Swedberg och länsjurist Anna Roslund deltagit.

Lisbeth Schultze

John Dagobert

Upplysningar

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt

- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Detta beslut påverkar inte tidigare beslut om upphävande av strandskydd som fattats i samband med fastställelse eller antagande av detaljplaner eller områdesbestämmelser. Det påverkar inte heller de områden som var planlagda då strandskydd infördes den 1 juli 1975, som enligt 10 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska vara undantagna från strandskydd så länge inte annat bestäms.

Strandskydd inträder enligt 10 a § lagen om införande av miljöbalken, då en generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts med en ny detaljplan. Detta gäller även när en detaljplan för ett område som tidigare har omfattats av en fastställd generalplan, stadsplan eller byggnadsplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan.

För områden där strandskyddet upphävts vid planläggning anges det i 7 kap. 18 g § miljöbalken att strandskydd återinträder om en detaljplan eller områdesbestämmelser upphävs eller ersätts med en ny detaljplan.

I de fall anpassningar av strandskyddsgränsen har gjorts med hänsyn till befintliga bostadstomter är den nya gränsen i de flesta fall avsedd att följa fastighetsgränserna. I de fall fastighetsgränsen är felaktigt inlagd i kartan är det den faktiska fastighetsgränsen som ska vara vägledande för tolkningen av var strandskyddsgränsen går.

Strandskyddet innebär bland annat förbud mot nybyggnation och gäller vid sidan av plan- och bygglagen. Beslutet innebär i vissa områden att strandskydd införs där strandskydd idag inte gäller. För att utnyttja ett gällande bygglov behövs då även dispens från strandskyddet.

Vid sidan av strandskyddsbestämmelserna gäller annan lagstiftning som vanligt. Den som har för avsikt att vidta åtgärder inom strandskyddat område och därför planerar att söka dispens för det, kan även behöva tillstånd enligt andra bestämmelser.